

Vydáno ve spolupráci
s Českou diabetologickou společností,
a společností Servier s.r.o.

Dieta a diabetes

Váš partner v oblasti výzkumu
a léčby diabetu 2. typu

Dlouholetá aktivita v oblasti edukace diabetiků

Dietní doporučení
Diabetická dieta
175 g sacharidů

DIABETICKÁ DIETA

175 g sacharidů

Celkové složení: 175 g sacharidů
50 g tuků
75 g bílkovin
6150 kJ (1470 kcal)

PŘÍKLAD JÍDELNÍHO LÍSTKU (175 g sacharidů)

	Obsah sacharidů (g)
<i>Snídaně:</i> 200 ml nízkotučného mléka	10
70 g chleba	35
50 g netučného sýra nebo tvarohu	0
<i>Přesnídávka:</i> 100 g ovoce nebo 200 g zeleniny	15
<i>Oběd:</i> 90 g libového masa (drůbež, ryby)	0
15 g mouky (zavářka do polévky)	10
120 g brambor	25
200 g zeleniny	15
10 g oleje	0
1/4 ks vejce	0
<i>Svačina:</i> 200 ml nízkotučného mléka (nebo 20 g chleba nebo 100 ml jogurtu nebo 80 g ovoce)	10
<i>Večeře:</i> 90 g masa (ryby)	0
10 g mouky	5
10 g oleje	0
150 g zeleniny	10
120 g brambor	25
<i>II. Večeře:</i> 100 g ovoce nebo 200 g zeleniny	15

ZÁMĚNA ZA BRAMBORY V HODNOTĚ 25 g SACHARIDŮ:

160 g bramborové kaše
100 g vařených těstovin
80 g vařené rýže
80 g bramborového knedlíku
70 g houskového knedlíku
120 g vařených luštěnin
50 g chleba

DIETNÍ ZÁSADY

1. Prospěšná je pro Vás individuálně stanovená dieta, a to jak po stránce obsahu sacharidů a tuků, tak z hlediska obsahu energie.
2. Součástí Vašeho správného dietního režimu je pravidelnost v jídle, včetně jeho rozdělení během dne.
3. O případném časovém přesunu části dávky jídla se poradte se svým lékařem (např. ze snídaně na přesnídávku).
4. Máte - li nadváhu a potřebujete - li zhubnout, pak musíte dodržovat zpravidla některou z redukčních diet doporučených lékařem.
5. Pamatujte, že je vhodné dát přednost rostlinným tukům (např. Alfa, Juno, Rama) či olejům před tuky živočišnými (sádlo, máslo, apod.).
6. Dávkou masa se rozumí maso v syrovém stavu, u ostatních potravin až po kuchyňské úpravě. Dávejte přednost bílému masu (drůbež, králík, apod.).
7. Nezbytnou součástí Vaší diety je vláknina obsažená především v luštěninách, ovoci, zelenině a výrobcích z celozrnných obilnin.
8. Ovoce a zelenina má být ve Vašem každodenním jídelníčku.
9. Používejte sladidla neenergetická (např. Aspartam), při použití energetických sladidel (např. sorbitol) musíte započítat příslušný obsah energie.
10. Nezapomínejte na dostatek vhodných tekutin (aspoň 1,5 litru denně; např. čisté vody, vody s citronem, čaje či minerálek; minerálky jen pokud nemáte vysoký krevní tlak).
11. Dávejte pozor na alkohol, který obsahuje jak energii, tak někdy má vysoký obsah sacharidů. Příležitostně je možná konzumace maximálně 0,25 litru desetistupňového piva či 0,2 litru přírodního neslazeného vína. Alkohol nelze používat k zahnání pocitu žízně.
12. Váš jídelníček by neměl obsahovat více než 1-2 vejce týdně.
13. Nezapomínejte, že součástí Vaší životosprávy je fyzická aktivita, přiměřená věku a zdravotnímu stavu.

VÝMĚNNÁ TABULKA POTRAVIN OBSAHUJÍCÍCH 10 g SACHARIDŮ

Chléb	20 g	Ananas	80 g
Rohlík, houska (1/2 ks)	18 g	Angrešt	100 g
Vánočka, mazanec, loupák	16 g	Banán (1/2 ks)	45 g
Dietní suchary	12 g	Broskve	80 g
Slané tyčinky, preclíky	17 g	Grapefruit	110 g
Mouka (hladká, hrubá)	14 g	Hrušky	65 g
Ovesné vločky	15 g	Jablka	80 g
Mouka sójová odtučněná	30 g	Jahody	115 g
Brambory	50 g	Kiwi	100 g
Knedlík houskový	25 g	Mandarinky (loupané)	100 g
Knedlík bramborový	30 g	Meloun	120 g
Rýže syrová	14 g	Meruňky	75 g
Těstoviny	14 g	Maliny	80 g
Čočka syrová	17 g	Pomeranč	90 g
Hrách syrový	17 g	Rybíz červený	80 g
Fazole syrové	17 g	černý	60 g
Sója	35 g	Švestky, ryngle	60 g
Bramborová kaše	70 g	Třešně	70 g
Mléko	200 ml	Hroznové víno	60 g
Jogurt bílý	150 ml		

POTRAVINY NEVHODNÉ PRO DIABETIKY A OBÉZNÍ OSOBY

- sladké pečivo, dorty, zákusky
- slazené nápoje, džusy
- sladké jogurty, uzené a tučné sýry
- tučná a uzená masa, uzeniny
- sádlo, špek, slanina
- cukr, med, džemy, bonbóny, čokoláda

OBSAH SACHARIDŮ (CUKRŮ) A ENERGIE V NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH POTRAVINÁCH

Ve 100 g potravin je obsaženo

sacharidů (g)

energie (kJ)

MOUČNÉ VÝROBKY Z OBILÍ:

Mouka hladká, hrubá, krupice	75	1470
Ovesné vločky	68	1600
Dietní suchary	81	1700
Dětské piškoty	74	1600
Chléb tmavý, Graham	52	1000
Strouhaná houska	78	1500
Rohlík vodový 1 ks (40 g!)	24	1200
Rohlík, houska 1 ks (53 g!)	32	1200
Vánočky, mazance, makovky, loupáky	61	1450
Slané tyčinky a preclíky	55	2300

PŘÍLOHY K JÍDLU:

Brambory syrové i vařené	18	330
Knedlík houskový	40	1300
Knedlík bramborový	30	900
Rýže	79	1400
syrová	30	
vařená	30	
Těstoviny	70	1500
syrové	30	
vařené	30	
Čočka	60	1400
syrová	16	
vařená	16	
Hrách	60	1400
syrový	28	
vařený	28	
Fazole	62	1400
syrové	21	
vařené	21	
Sója	17	1800
Bramborová kaše	15	

MLÉKO A MLÉČNÉ VÝROBKY:

Mléko nízkotučné 200 ml	10	320
Mléko kondenzované neslazené 200 ml	24	1200
Tvaroh netučný	5	450
Jogurt 100 ml (bílý)	6	380
Podmáslí	5	150
Netučné sýry průměrně	2	1000
Tvarohové dezerty (pacholík)	17	1000
Zmrzlina (1 dcl)	16	730

Ve 100 g potravin je obsaženo

sacharidů (g)

energie (kJ)

MASO A MASNÉ VÝROBKY:

Maso – všechny druhy včetně drůbeže	zanedbatelně	600-1500
Uzeniny průměrně	5	1200

ZELENINA:

Celer	9	200
Cibule	9	200
Fazolové lusky	7	160
Hrách zelený (čerstvý)	13	300
(mražený)	16	350
Kapusta	8	180
Kedlubny	6	130
Květák	4	120
Mrkev	9	190
Okurky	3	70
Papriky zelené	5	120
Pórek	9	190
Řepa červená syrová	10	200
Rajčata	5	100
čerstvá	25	430
protlak	4	80
Ředkvičky	3	75
Salát hlávkový	4	140
Špenát	4	125
Zelí	6	

OVOCE:

Ananas	12	220
Angrešt	10	200
Banán	23	400
Borůvky	15	270
Broskve	12	220
Grapefruit	9	170
Hrušky	16	280
Jablka	14	250
Jahody	9	180
Maliny	12	230
Meloun	8	150
Meruňky	13	240
čerstvé	66	1200
sušené	11	200
Pomeranč	13	250
Rybíz	18	
červený	16	260
černý	71	1260
Ryngle, švestky	14	270
Švestky sušené	18	290
Třešně a višně	10	200
Hroznové víno	10	250
Mandarinka	65	1000
Kiwi	21	350
Džem		
Kompot (průměr)		

